

Siltums un elektrība pašvaldības
teritorijā,
Atjaunojamās enerģijas
likums

LPS tehniskā komisija 13.12.2011

jurisozolins@apollo.lv

13.pants. Piemaksa par atjaunojamās elektroenerģijas pārdošanu

(1) Tiesības saņemt piemaksu ir atjaunojamās enerģijas ražotājam 15 gadu periodā no atjaunojamās enerģijas ražotnē ražotās elektroenerģijas pārdošanas uzsākšanas dienas, kas elektroenerģiju ražo Latvijas Republikas teritorijā, Latvijas Republikas teritoriālajā jūrā, Latvijas Republikas ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā un kontinentālajā šelfā, par saražoto un elektroenerģijas tirgū pārdoto elektroenerģiju

13.pants. Piemaksa par atjaunojamās elektroenerģijas pārdošanu

(2) Šā panta pirmajā daļā minētais ražotājs, kas spēj nodrošināt elektrostacijas uzstādītās elektriskās jaudas izmantošanas stundu skaitu ne mazāku kā 3500 stundas gadā, var iegūt tiesības saņemt jaudas komponenti. Uzstādītās elektriskās jaudas izmantošanas stundu skaitu aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$T_{MAX} = E_{AER} / P$$

13.pants. Piemaksa par atjaunojamās elektroenerģijas pārdošanu

(3) SEG komponenti, jaudas komponenti un lauksaimniecības komponenti atjaunojamās enerģijas ražotājam maksā pārvades sistēmas operators par katrā iepriekšējā kalendārā mēnesī saražoto un tīklā nodotās elektroenerģijas apjomu.

Pārejas noteikumi

2. Līdz 2011.gada 1.oktobrim atjaunojamās enerģijas ražotājs, ja tā saistīto uzņēmumu visu īpašumā vai lietojumā esošo atjaunojamās enerģijas ražotņu uzstādītā elektriskā jauda, kas ieviesta Latvijas Republikas teritorijā, Latvijas Republikas teritoriālajā jūrā, Latvijas Republikas ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā un kontinentālajā šelfā, ir mazāka par diviem (ieskaitot) megavatiem, ne ilgāk kā līdz elektroenerģijas biržas ieviešanai Latvijā, var pārdot elektroenerģiju publiskajam tirgotājam iepirkuma pienākuma ietvaros par Ziemeļvalstu elektroenerģijas tirdzniecības biržas Nord Pool vidējo *spot* cenu norēķinu periodā.

Pārejas noteikumi

3. Publiskais tirgotājs iepērk elektroenerģiju no šo pārejas noteikumu 2.punktā minētā ražotāja ne ilgāk kā līdz elektroenerģijas biržas ieviešanai Latvijā, pamatojoties uz publiskā tirgotāja un komersanta vai tā pilnvarotas personas līgumu. Cenu aprēķina publiskais tirgotājs, izmantojot tirgus slēgšanas cenas katrai biržas darba dienai norēķinu periodā (EUR/MWh). Norēķinu periods par elektroenerģijas pārdošanu un pirkšanu iepirkuma pienākuma ietvaros ir viens kalendārais mēnesis.

Pārejas noteikumi

- 5. Šā likuma 13.panta ceturtās daļas 1.punkta noteiktā jaudas komponente līdz 2015.gada 31.decembrim ir fiksēts lielums un ir 32,9 Ls/MWh. (46.81 €/MWh)**
- 6. Šā likuma 13.panta ceturtās daļas 2.punkta noteiktā SEG komponente līdz 2015.gada 31.decembrim ir fiksēts lielums un ir 17,4 Ls/MWh. (24.76 €/MWh)**
- 7. Šā likuma 13.panta ceturtās daļas 3.punkta noteiktā lauksaimniecības komponente līdz 2015.gada 31.decembrim ir fiksēts lielums un ir 14,9 Ls/MWh. (21.20 €/MWh)**
- 8. Līdz 2015.gada 31.decembrim Ekonomikas ministrija var ierosināt pārskatīt šā likuma 13.panta ceturtajā daļā noteikto komponentšu apjomu.**

Likumdošanas akta nolūks un mērķis:

- Veicināt Latvijas vietējo/atjaunojamo enerģijas resursu attīstību (apgūšanu), ieguvi un ilgtspējīgu izmantošanu;
- Stimulēt mazo un vidējo energoapgādes uzņēmumu darbību siltuma pieprasījuma un resursu sagatavošanas tuvumā;
- Stimulēt modernu un efektīvu koģenerācijas tehnoloģiju decentralizētu izplatību visā valsts teritorijā;

Likumdošanas akta nolūks un mērķis:

- Padarīt koģenerācijas ciklā ražotās siltuma enerģiju pievilcīgu izmantošanai centralizētā siltuma apgādē, industrijā un sadzīvē.
- Īstenot obligātā iepirkuma elektriskajos tīklos(feed-in) principu atjaunojamās enerģijas ieguves veicināšanai ar sevišķu attieksmi pret siltuma enerģijas cenu.

Terminoloģija

- **Koģenerācijas cikls – siltuma un elektrības vienlaicīga ieguve kā primāro resursu izmantojot biomasu, kūdru un kopējā sadedzināšanā arī fosilo enerģiju, dabas gāzi, naftas produktus vai ogles.**
- **Koģenerācijas iekārta – koģenerācijas ciklā strādājoša siltuma (aukstuma) un elektrības ražotne, kurai nav kondensatora ar apkārtējā gaisa vai vidē izplūstoša ūdens dzesēšanu.**

Terminoloģija

- Koģenerācijā iegūtā siltuma lietderīga izmantošana – siltuma/aukstuma pārdošana uz elektrostacijas robežas komerciālai darbībai.
- Feed-in tarifs – likumā noteiktā samaksa par katru kopējās lietošanas elektriskajā tīklā ievadīto elektrības vienību, Ls (€)/kWh vai Ls(€)/MWh.

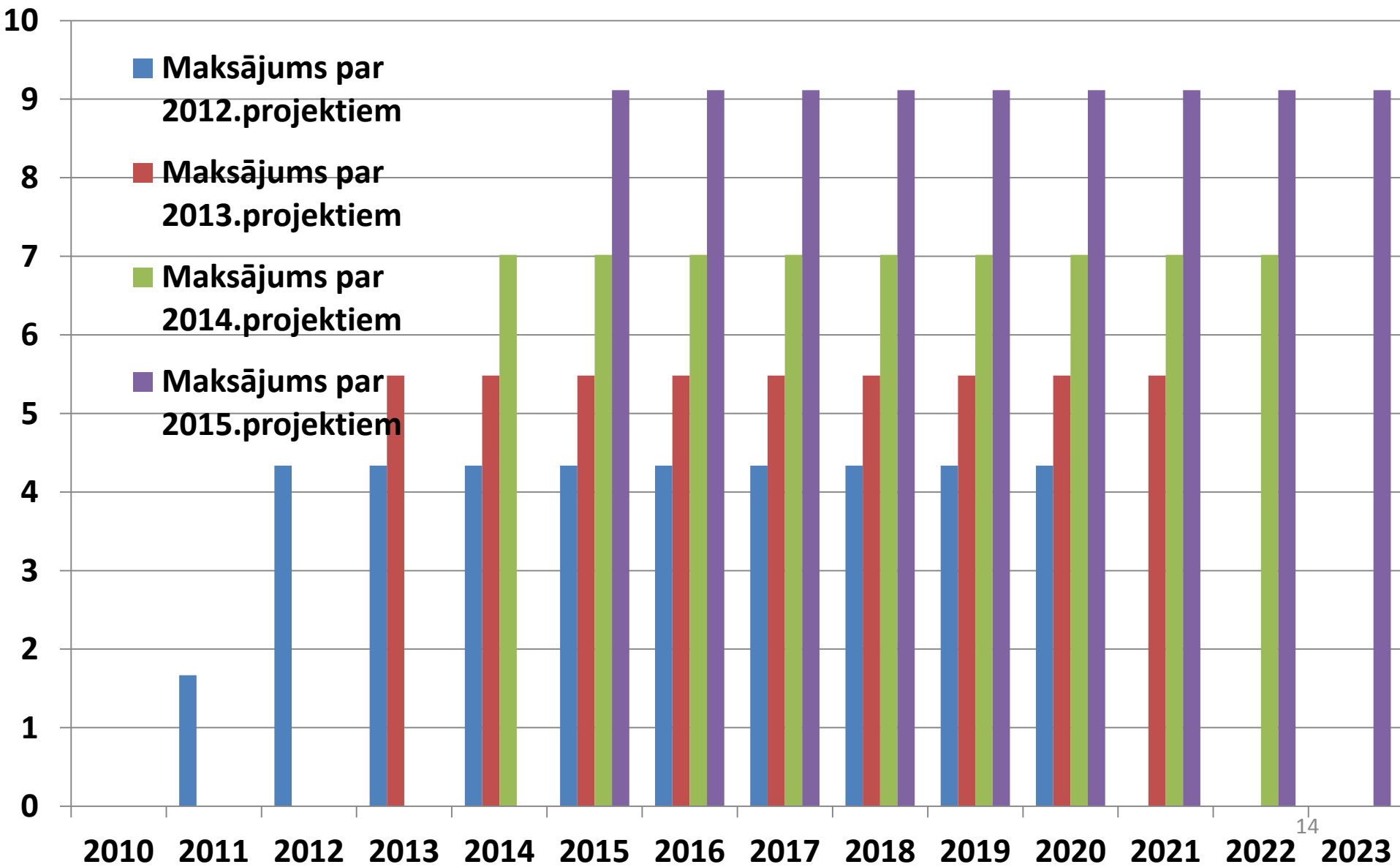
Elektrības un siltuma iepirkuma procedūra (1)

- Koģenerācijas cikla ar biomasas kurināmo izplatības veicināšanas paņēmieni ir:**
 - visas saražotās enerģijas obligāta pieņemšana sadales un pārvades sistēmā,**
 - un obligātais centralizētais iepirkums (fee-in) saskaņā ar vienas komponentes fiksētu cenu;**

Elektrības un siltuma iepirkuma procedūra (2)

- Iepirkums spēkā astoņus gadus no koģenerācijas stacijas nodošanas komerciālā darbībā siltuma un elektrības ražošanai. Pēc iepirkuma perioda izbeigšanās stacijas īpašniekam jāatrod elektrības pircējs.**
- Saskaņā ar 3.1.1. iepirkto enerģiju proporcionāli iekļauj visu Latvijas gala patērētāju patēriņā un tas jāatspoguļo norēķinos par tīklu pakalpojumiem**

Gada maksājumi

Elektrības un siltuma iepirkuma procedūra (3)

- Iepirkuma nosacījumi ir spēkā biomasas koģenerācijas iekārtām vai to komplektu grupai. Uzstādītā elektriskā jauda netiek limitēta.**
- Elektrības cena ir nemainīga visu iepirkuma periodu un tā fiksēta gadā, kad stacija uzsāk komerciālo darbību un nostrādājusi tajā vismaz 300 (versija - 500) stundas;**
- Iepirkuma līguma slēdz elektrības ražotājs un centralizēts iepircējs (versijas – pārvades sistēmas operators vai cits valsts autorizēts iepircējs)**

Elektrības un siltuma iepirkuma procedūra (4)

- Iepirkuma nosacījumi ir spēkā biomasas koģenerācijas iekārtām vai to komplektu grupai. Uzstādītā elektriskā jauda netiek limitēta.**
- Elektrības cena ir nemainīga visu iepirkuma periodu un tā fiksēta gadā, kad stacija uzsāk komerciālo darbību un nostrādājusi tajā vismaz 300 (versija - 500) stundas;**
- Iepirkuma līguma slēdz elektrības ražotājs un centralizēts iepircējs (versijas – pārvades sistēmas operators vai cits valsts autorizēts iepircējs)**

Elektrības un siltuma iepirkuma procedūra (5)

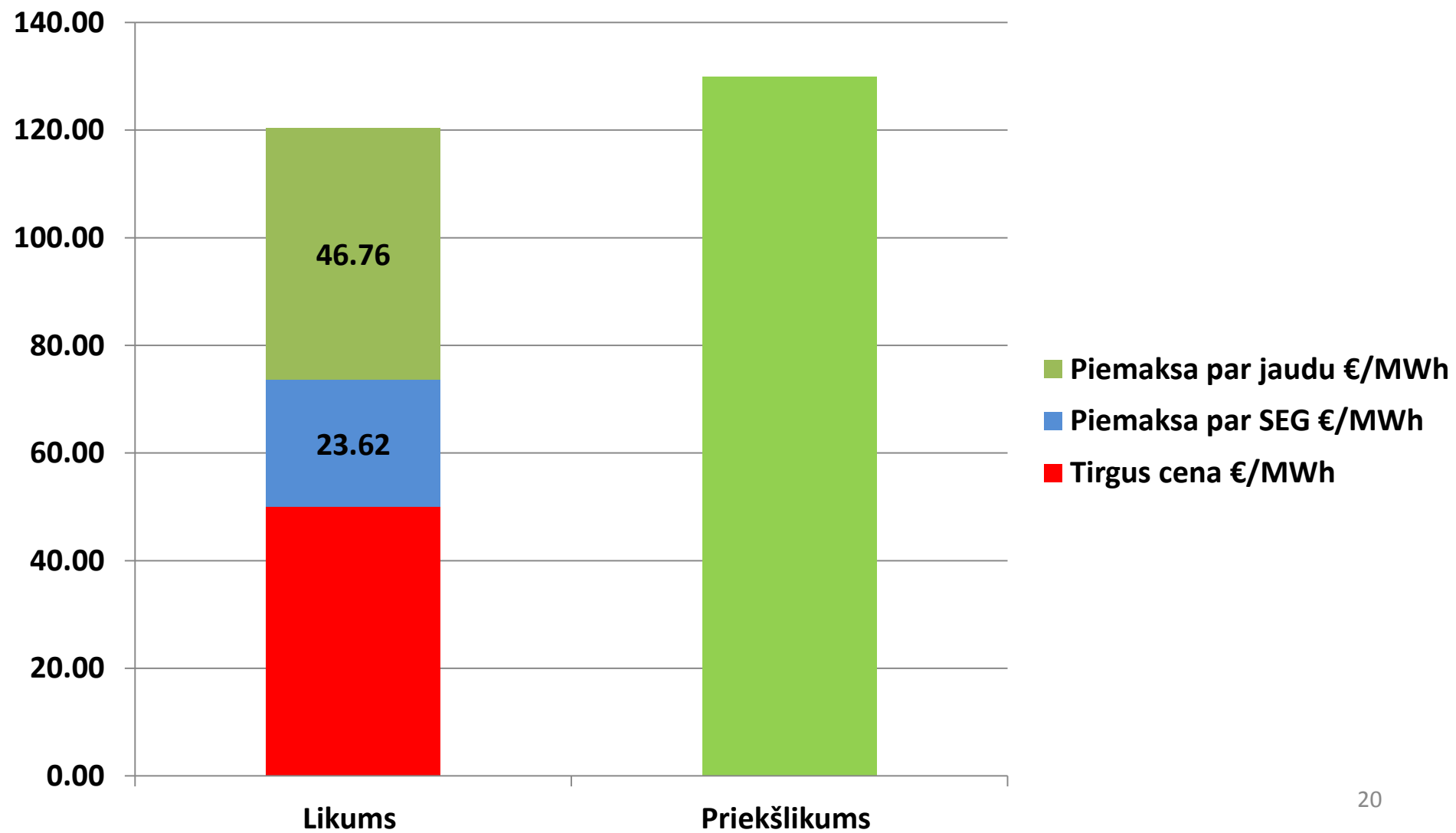
- Lietderīgai izmantošanai siltumu pārdod uz komerciālas vienošanas pamata starp koģenerācijas iekārtas īpašnieku un patērētājiem.**
- Centralizētās siltuma sistēmas operatoram jaunai koģenerācijas iekārtai jādod pieeja savai sistēmai par regulētu sistēmas lietošanas tarifu**
 - ja esošai sistēmai ir tehniska iespēja siltumu pievadīt konkrētam siltuma patērētājam,**
 - vai jaunās koģenerācijas iekārtas īpašnieks piedalās pārvades jaudas paplašināšanā;**

Elektrības un siltuma iepirkuma procedūra (6)

- Koģenerācijas iekārtas siltuma jauda šī likuma/noteikumu pielietojumā nav limitēta.**
- Koģenerācijas iekārtas vai elektrostacijas īpašnieks var vienoties tieši ar patērētāju vai patērētāju grupu par elektrības pārdošanu par savstarpēji atzītu cenu.**

Elektrības iepirkuma cenas noteikšanas procedūra

- Elektrības iepirkuma ir fiksēta 2012. gadam un tā ir 150 €/MWh par tīklā nodoto enerģiju**
- Līdz 2017. gadam cena katru gadu samazinās par 2% gadā pret iepriekšējo gadu.**
- No 2018.gada samazinājums ir 3% gadā pret iepriekšējo gadu.**

Elektrisko tīklu jautājumi (1)

- Jaunas stacijas īpašnieks sedz visus izdevumus, kas saistīti ar pieslēguma izveidošanu līdz elektriskās sistēmas tīkla aktīviem saskaņā ar piederību.
- Sistēmas operators/i veic savu tīkla aktīvu attīstību stacijas elektriskās jaudas koģenerācijas režīmā nodošanai tīklā jebkurā laikā momentā.

Elektrisko tīklu jautājumi (2)

- Jaudas pieņemšanas aktīvu robeža sadales vai pārvades sistēmā ir:
 - 20kV līnija neatkarīgi no konfigurācijas - jaudai līdz 3 MW
 - 20 kV sadales punkts vai a/st 20/10 kV kopnes- jaudai 3 līdz 10 MW
 - A/st. 110 kV kopnes vai līnija - jaudai lielākai par 10 MW.

Regulēšanas attiecības (1)

- Regulators apstiprina elektrisko tīklu attīstības plānus ģenerējošo jaudu pieslēgšanai un enerģijas pieņemšanai .
Tiem jānodrošina sistēmu attīstību šī likuma/noteikumu mērķu sasniegšanai.
- Pieslēgumu plānu un attīstības plānu precizēšanai un tīklu pakalpojumu tarifu koriģēšanai jānotiek ne retāk kā reizi gadā.
Attīstības plāni ir publicējami internetā.

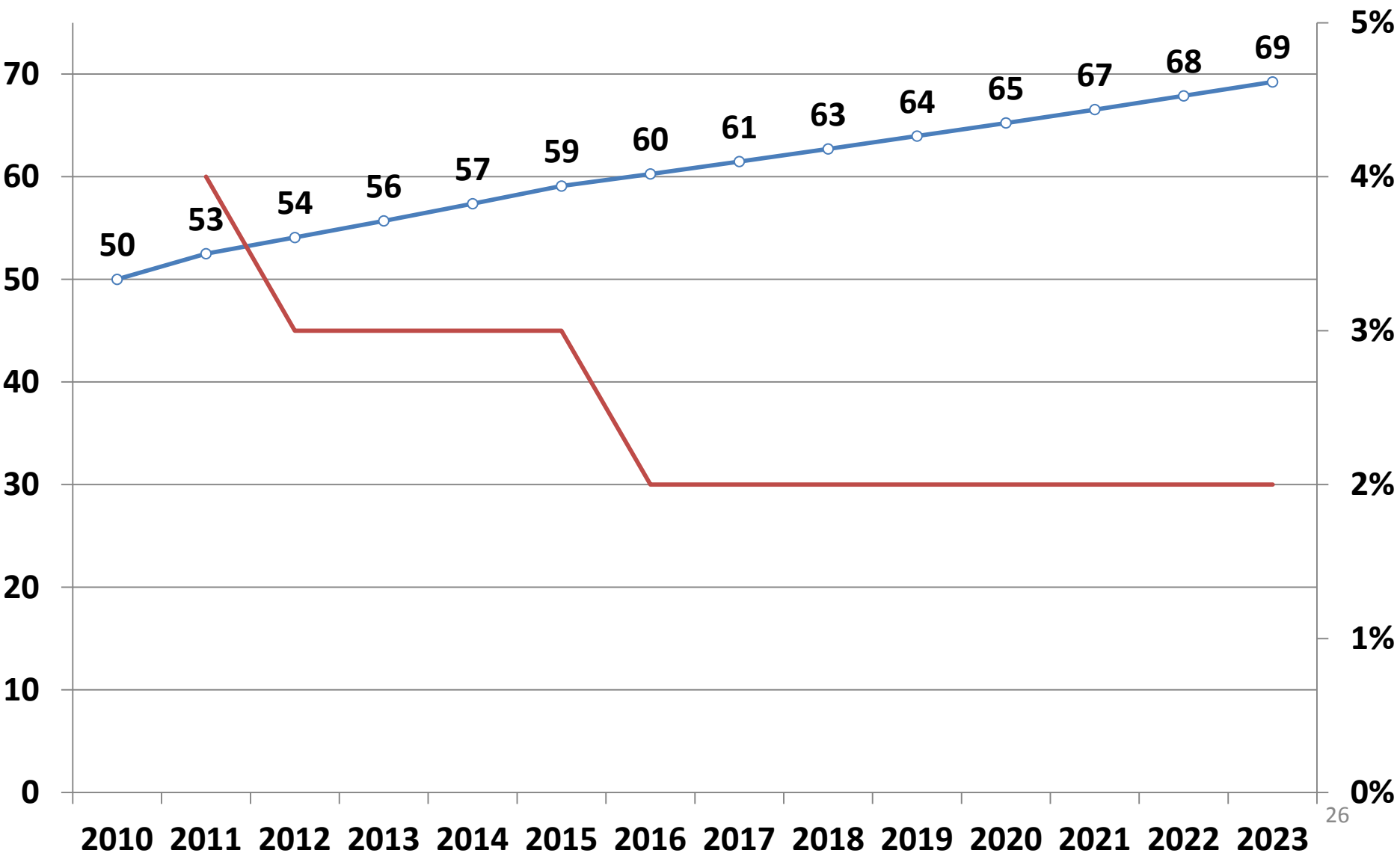
Regulēšanas attiecības (2)

- Ne retāk kā reizi gadā regulators sniedz savu vērtējumu par elektrība tirgus un atjaunojamās enerģijas sektora attīstību.
- Pašvaldības izvēlas metodi un institūcijas savā darbības teritorijā, kas saitīti ar siltuma tīklu un siltuma avotu regulēšanu. Tās var būt pašvaldību izveidotas institūcijas vai pienākumu var deleģēt esošām institūcijām vai personām

Informācijas atklātības jautājumi

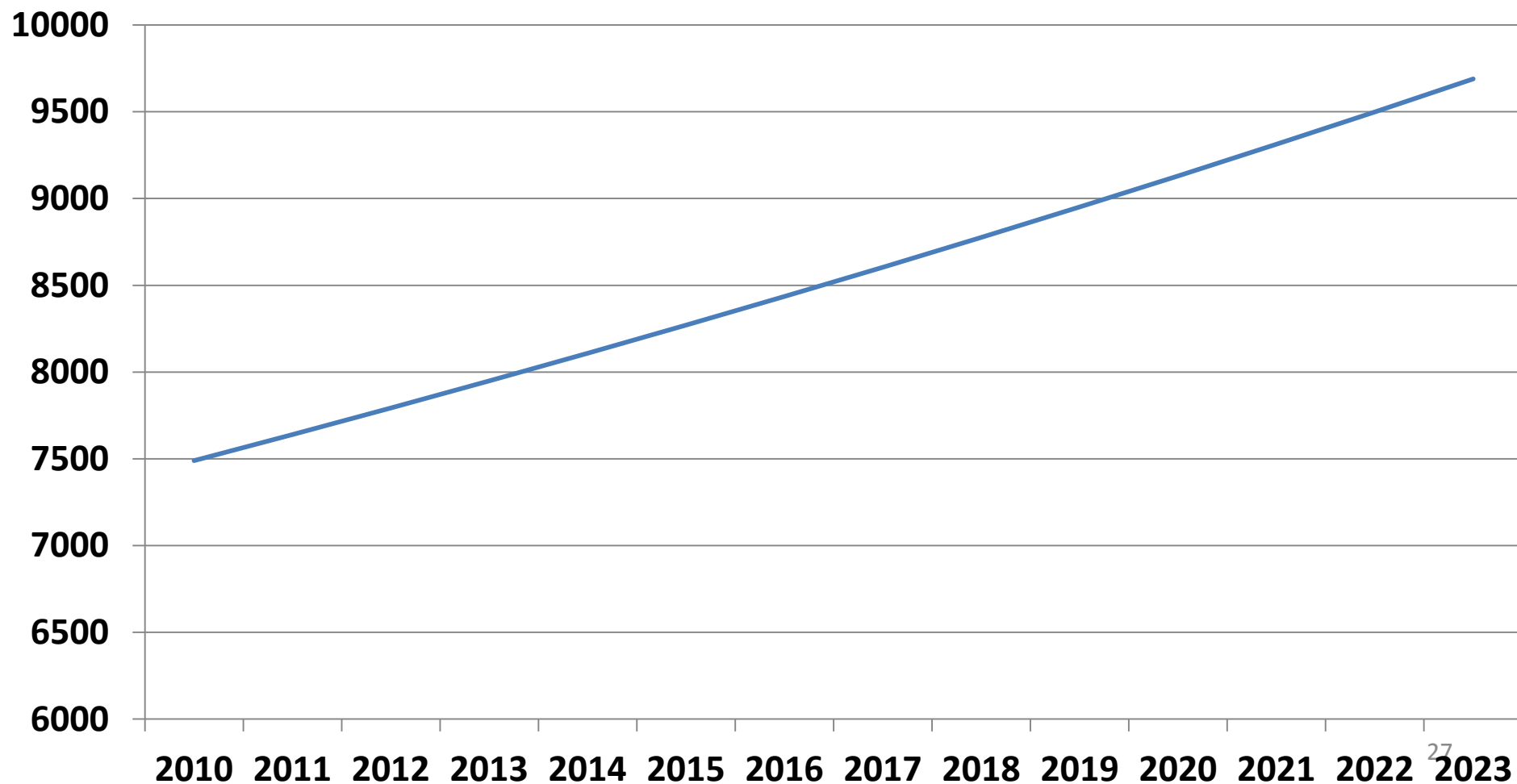
- Koģenerāciju staciju īpašniekiem jāapkopo un jāiesniedz regulatoram informācija par iepirktās biomasas enerģijas cenām (€/MWh vai ekvivalentus lielumus) un pārdotā siltuma cenām un apjomiem.
- Regulators apkopo un publicē 7.1. punktā minēto informāciju
- Elektrisko tīklu operatori publicē iepirkuma cenas un apjomus par katru koģenerācijas iekārtu

Prognozētā tirgus cena €/MWh

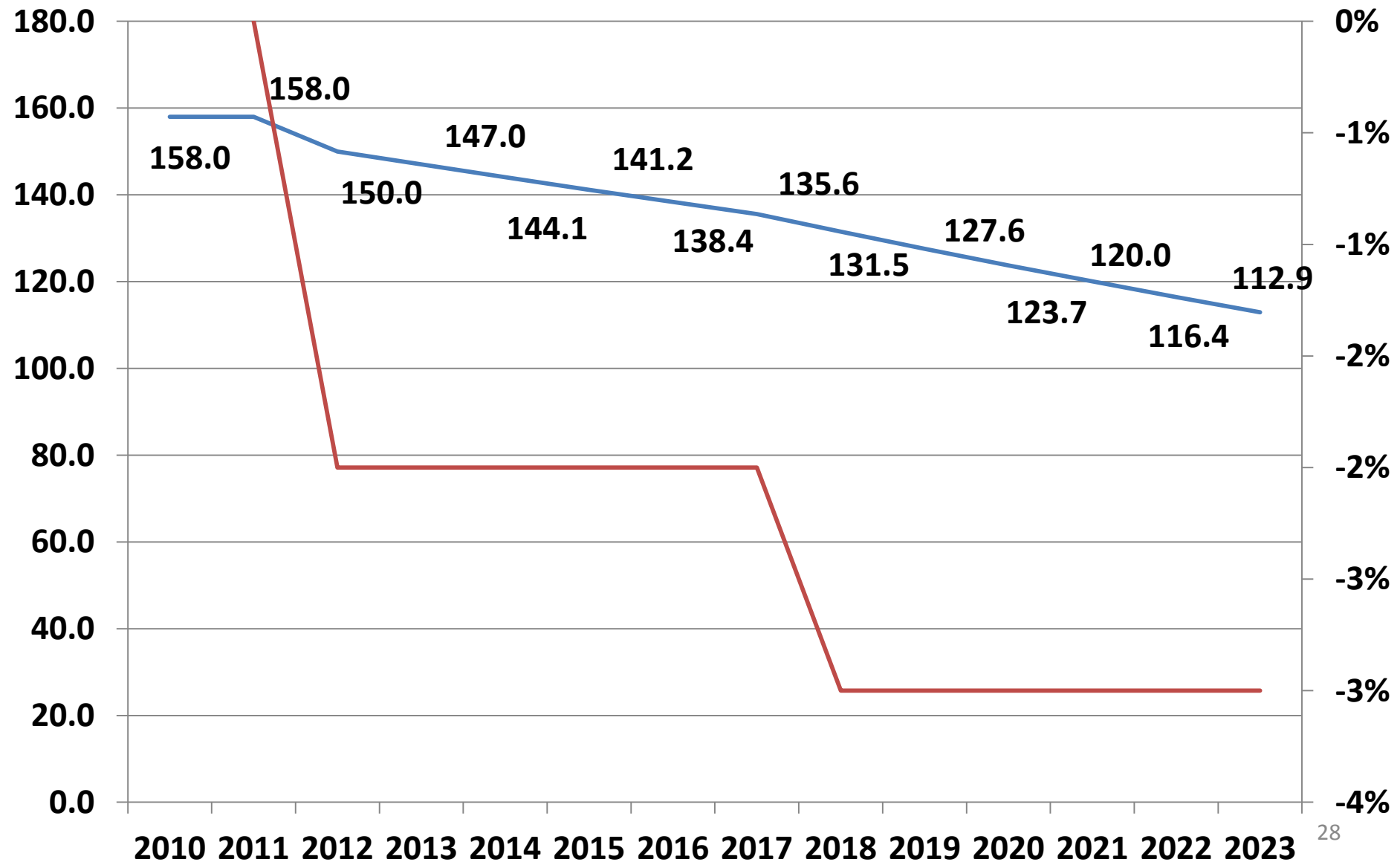

Nacionālais bruto elektrības patēriņa piedugums prognozēts 2% gadā

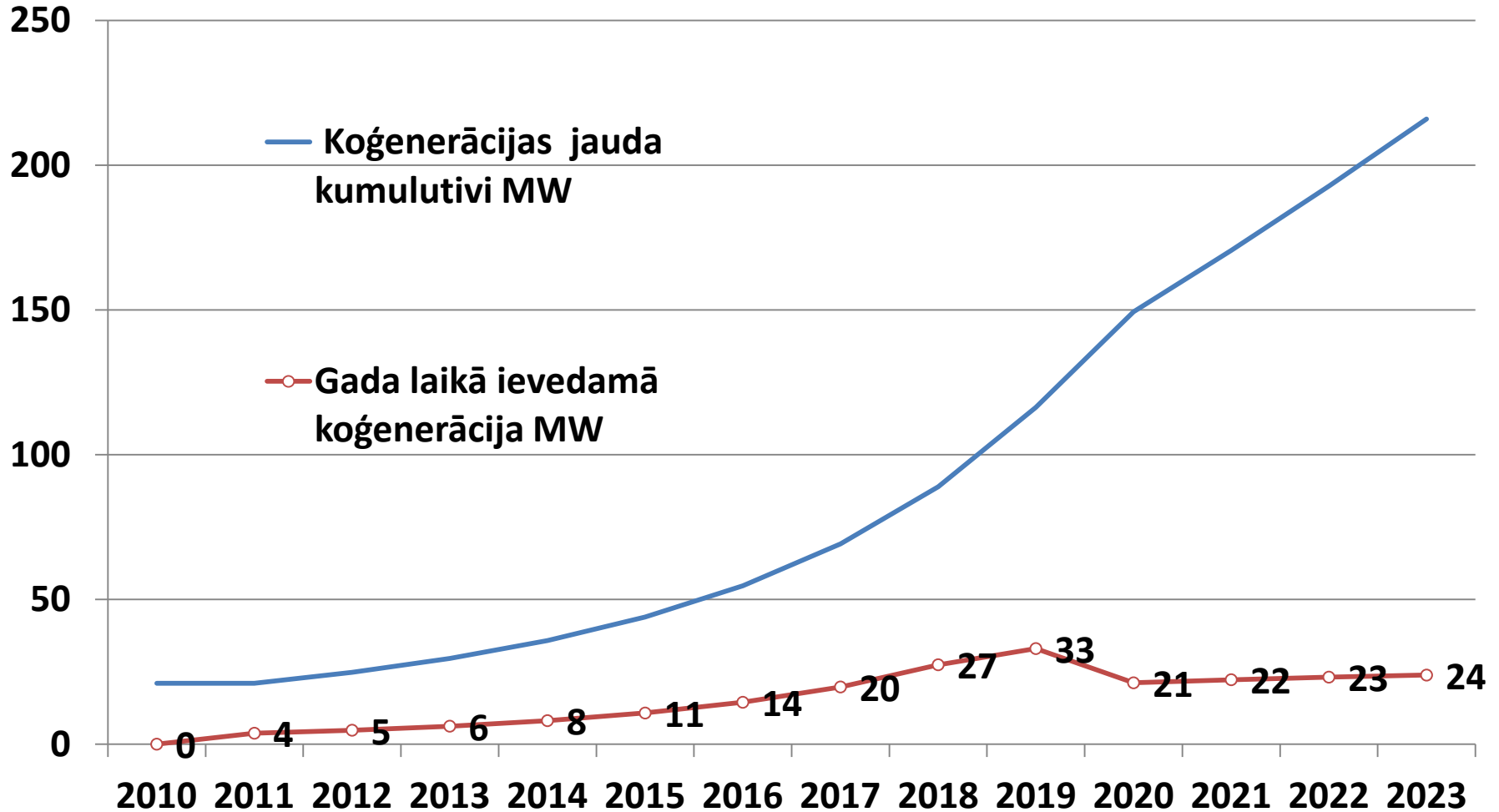
Patēriņš GWh

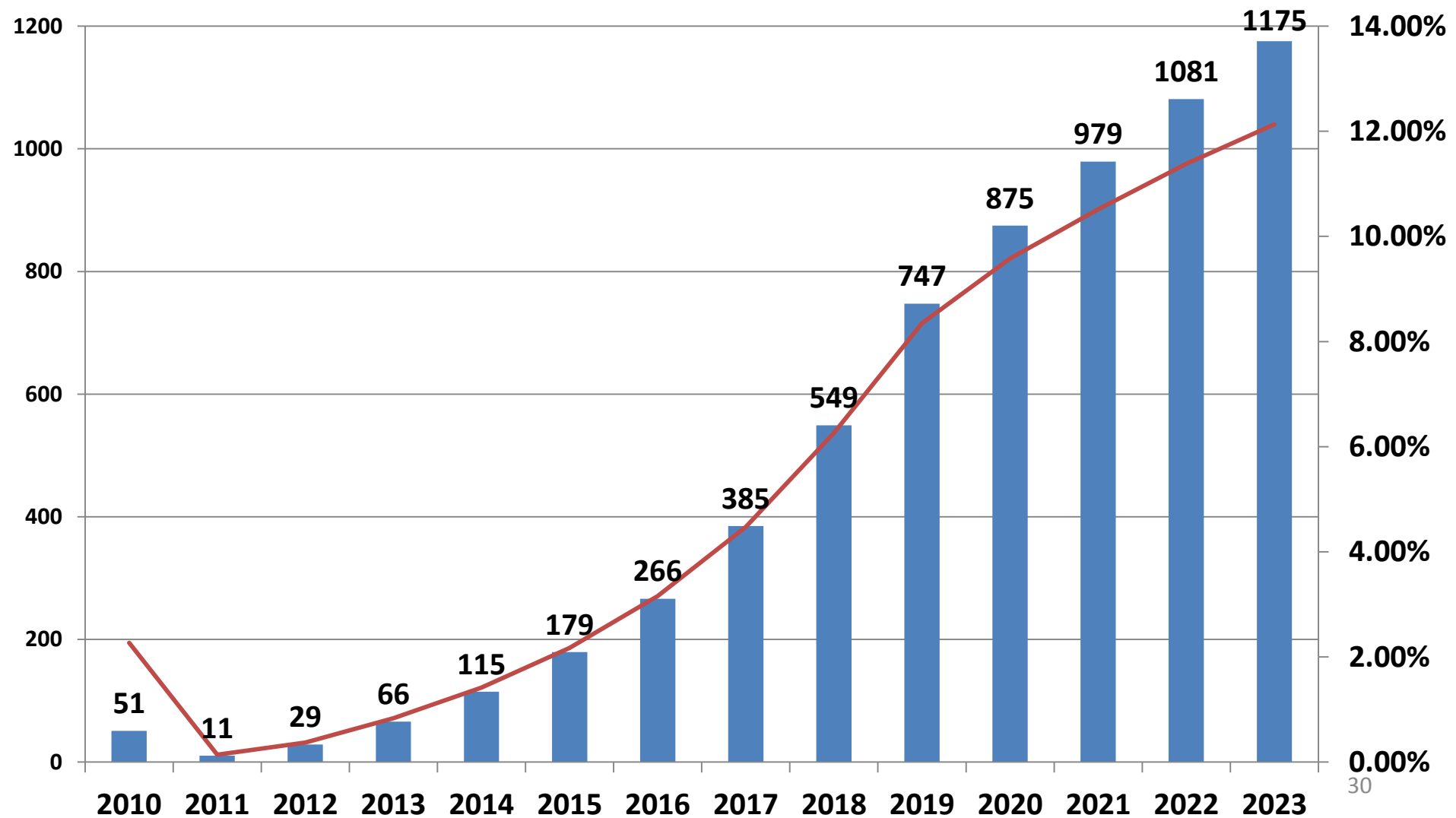
Iepirkuma cena laika griezumā pa gadiem €/MWh un cenas samazinājums pret iepriekšējo gadu %

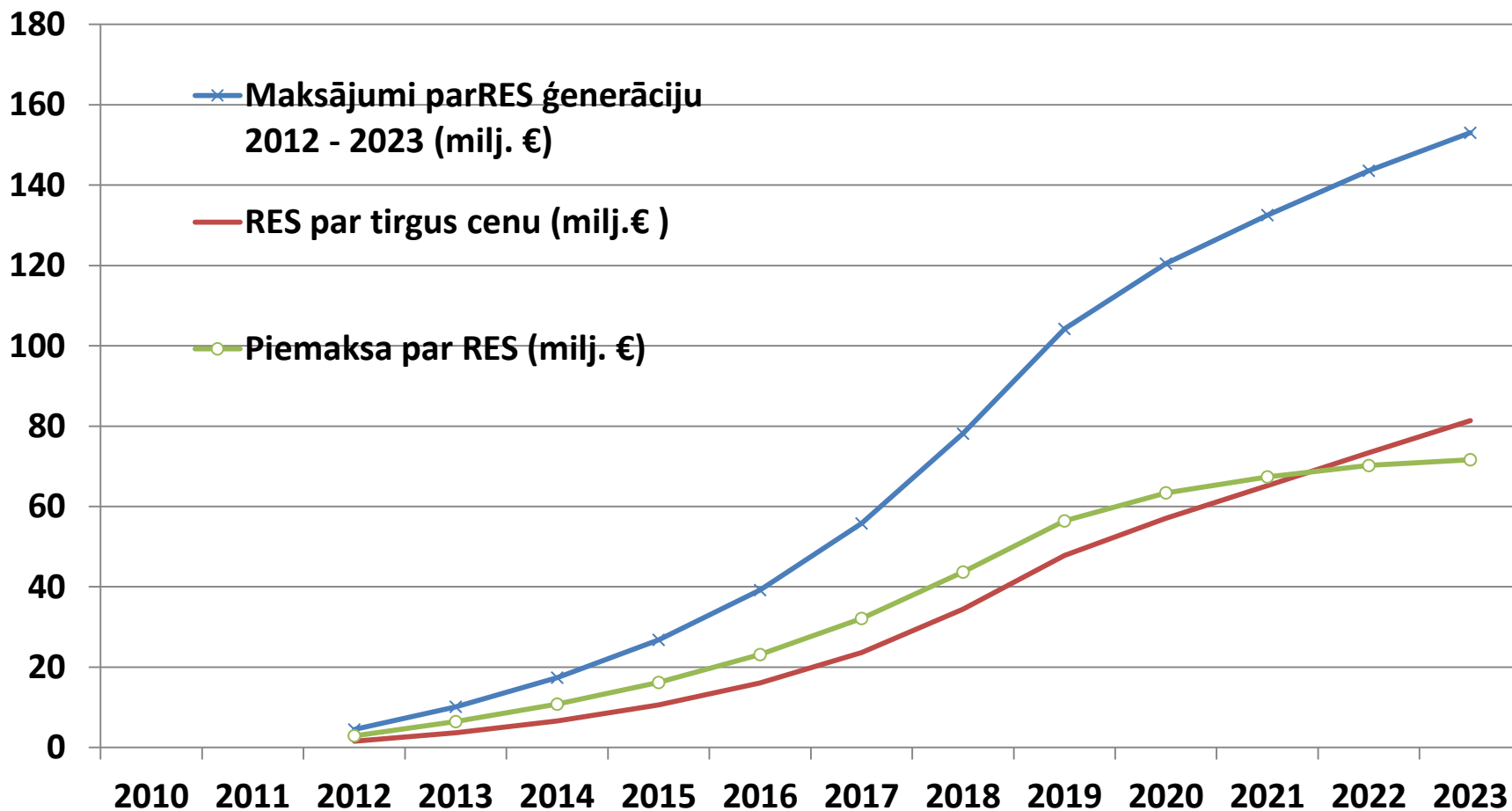
“Jaunās” jaudas

Izstrāde GWh un % no nacionālā patēriņa

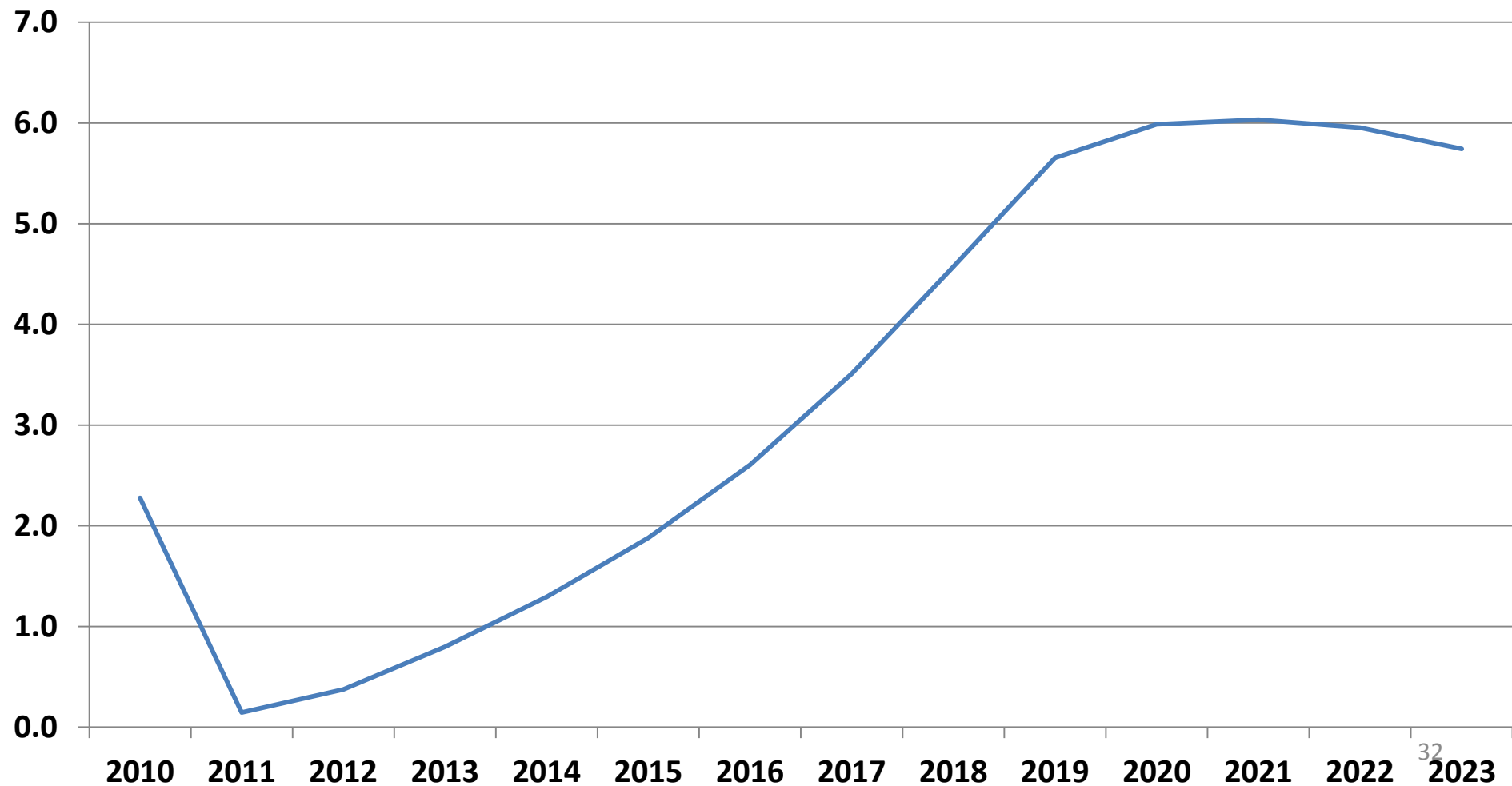

“Jaunie” RES un piemaksa

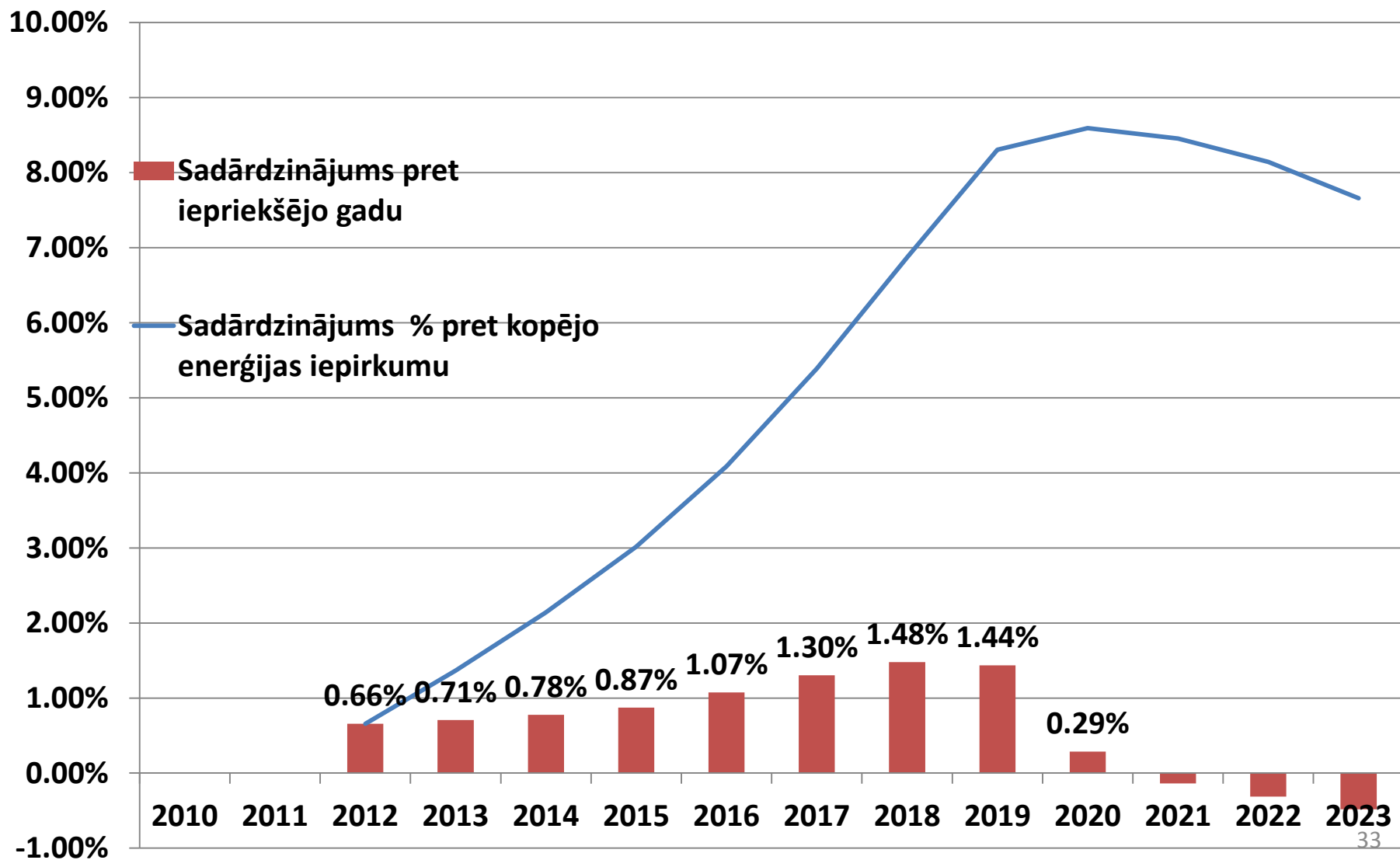

Uzcenojums par RES €/MWh

Uzcenojums par RES €/MWh

Ietekme uz enerģijas cenu

ТОВАРИЩИ
ЛЕСОРУБЫ!
С Д Е Р Ж И М
С Л О В О , Д А Н Н О Е
Т О В А Р И Щ У
С Т А Л И Н У !

даём
сверх
плана!

А. Кокоракин
48

Vai būs šķelda, ko eksportēt?

